

REFERAT Handicaprådet d. 01-06-2021

Mødedato Tirsdag d. 01. juni 2021 kl. 15:00

Mødested Byrådssalen

Innholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden, referat og konstatering af fraværende medlemmer.....	3
Ledelsesinformationsrapport 2021 Psykiatri- og Handicap.....	5
Høring: Afrapportering magtanvendelser Psykiatri- og Handicap og Ældreområdet.....	8
Handicaprådet sammensætning til kommende valgperiode 2022-2025.....	15
Etablering af Tilgængelighedsudvalg.....	17
Delt formandskab i Handicaprådet.....	19
Forvaltningens samarbejds møder med handicaporganisationer.....	21
Samarbejde mellem Handicaprådet og forvaltningen.....	22
Orientering til Handicaprådet.....	23
Lukket:	24
Lukket:	25
Lukket:	26

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden, referat og konstatering af fraværende medlemmer

27.69.48-3-20

Beslutning

Referat:

Godkendt

Dagsorden:

Godkendt

Afbud:

Helle Mathiasen

Birthe Sørensen – Henrik Engedahl deltager som suppleant

Jannie Rasmussen

Marianne Merring

Behandlingsforløb

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Formanden indstiller, at

- Handicaprådet godkender referat af den 7. april 2021
- Handicaprådet godkender dagsorden.
- Handicaprådet konstaterer fraværende medlemmer.

Sagsfremstilling

Formandsskabet for Handicaprådet besluttede på formødet at udskyde nedenstående dagsordenspunkter, da repræsentanterne fra DH ønsker en grundig drøftelse af punkterne, hvilket kræver nærmere fordybelse i punkterne.

- Neurofeedback
- Børneterapi på Lysholt Allé
- Specialskoletilbud på Lysholt allé
- Udvikling i antallet af underretninger
- Udvikling i sagsafgørelser
- Drøftelse af Tabt Arbejdsfortjeneste

Budgetmæssige konsekvenser

Punkt 2: Ledelsesinformationsrapport 2021 Psykiatri- og Handicap

00.30.00-S00-22-18

Behandlingsforløb

Sundheds- og Omsorgsudvalget 20. maj 2021

Handicaprådet 1. juni 2021

MED-Psykiatri og Handicap 2. juni 2021

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, 20. maj 2021, pkt. 5:

Orientering taget til efterretning.

Indstilling

Psykiatri- og Handicapchefen indstiller, at

- Sektor-MED orienteres om ledelsesinformationsrapporten.

Sagsfremstilling

Der udarbejdes årligt en rapport med vigtige nøgletal for Psykiatri- og Handicapafdelingen (se bilag). Oplysningerne kan være nyttige for Sundheds- og Omsorgsudvalget i forbindelse med f.eks. beslutningsprocesser.

I nedenstående uddybes, hvilke nøgletal der er udvalgt, og det eksemplificeres hvad nøgletallene kan bruges til.

Årsrapporten indeholder en oversigt over den samlede økonomi for området, og er herefter inddelt i 3 dele:

- Myndighed
- Udførere
- Center for Rusmiddelbehandling

Nøgletal for myndighed

Det kan være relevant for Sundheds- og Omsorgsudvalget med et uddybende kendskab til nøgletal på myndighedsområdet, herunder udviklingen over tid, i forhold til fremtidig prioritering og nye indsatser.

I denne del er udvalgt følgende nøgletal:

- Udvikling i driftsudgifter
- Udvikling i antal borgere, der bevilges hjælp
- Gennemsnitlig udgift pr. borger, der tildeles hjælp
- Gennemsnitlig udgift til de 10 Ikast-Brande borgere med højest støttebehov

- Fordeling af målgrupper på køb af botilbud
- Antal borgere, der er bevilget ydelser for over 1 mio. kr. af Myndighed

Dernæst følger tal, der viser Myndigheds køb af botilbud, dagtilbud og bostøtte. Her viser tallene, hvor mange kroner Myndighed bruger på køb af botilbud og dagtilbud og bostøtte, herunder inden for og uden for kommunen. Videre fremgår antal borgere i botilbud, dagtilbud og bostøtte, gennemsnitlige udgifter pr. borger i botilbud og dagtilbud, hvilket forsørgelsesgrundlag borgere i botilbud har, samt udviklingen i køb internt i kommunen og eksternt. Ligeledes fremgår udviklingen i tilgangen til bostøtte i Socialpsykiatrien og på Voksne Udviklingshæmmede området, samt et overblik over antal afsluttede borgere og hvor længe disse har været indskrevet.

Nøgletal for udførere

Anden del af årsrapporten vedrører udførere. Dette gælder botilbud, dagtilbud, Startboligerne, STU og Garland. Overordnet er medtaget oversigter, der viser udviklingen i anvendelsen af differentierede takster på botilbuddene samt antal indskrivninger pr. ydelsespakke i 2020 kontra 2013. Dernæst følger opgørelse over kønsfordeling og aldersfordeling for borgere i kommunens botilbud, samt hvilke kommuner, der køber botilbudspladser. Desuden er medtaget en graf, der viser udviklingen i den gennemsnitlige udgift til de 10 borgere med højeste støttebehov på botilbud i kommunen. Ligeledes er medtaget en oversigt over hvilke tilbud der har venteliste, samt udviklingen i ventelisten til botilbud.

Derefter følger en oversigt for hvert botilbud/bofællesskab, hvor følgende nøgletal er udvalgt:

- Regnskab sammenlignet med budget
- Udvikling i årsresultat
- Udvikling i belægning
- Hvilke kommuner, der køber pladserne på tilbuddet
- Aldersfordeling på botilbudspladser.
- For Socialpsykiatrien fremgår herudover en oversigt over antal borgere, der har afsluttet støtten i Socialpsykiatrien, samt hvor længe, afsluttede borgere har været indskrevet.

Derefter følger en oversigt for dagtilbud VUH, Startboligerne, STU og Garland. Heri er samme oplysninger som for botilbuddene samt følgende yderligere oplysninger:

- Hvilke paragraffer der sælges efter (Garland)
- Aktiviteter efter afsluttet STU

Nøgletallene kan være vigtige at kende i forhold til at se, om der er sammenhæng mellem tilbuddets budget og regnskab. Hvordan aldersfordelingen er på tilbuddet, udvikling i belægning, samt hvem der køber pladserne er relevant, når der drøftes fremtidig udnyttelse af kapaciteten/pladserne og nye indsatser.

I forhold til tallene i årsrapporten skal man have for øje, at det er det korrigerede budget, der er medtaget. Det korrigerede budget er det oprindelige budget tillagt de tillægsbevillinger og eventuelle omplaceringer, der har været det enkelte år. Ligeledes er tallene for budget og regnskab dækkende for hele tilbuddet. Det vil sige, at for de tilbud, der også har et aktivitetscenter tilknyttet, er budgettet til dette indeholdt i de fremviste tal.

Nøgletal for Center for Rusmiddelbehandling

Ligesom for myndigheds- og udførerområdet, er det relevant for Sundheds- og Omsorgsudvalget at kende nøgletal for Center for Rusmiddelbehandling i forhold til at danne sig et overblik over udviklingen på dette område, herunder fremtidig prioritering og indsatser. Tallene er primært opdelt for hhv. alkoholbehandling, stofbehandling og substitutionsbehandling.

Følgende nøgletal er udvalgt:

- Regnskab sammenlignet med budget og udvikling i årsresultater
- Udvikling i antal borgere i behandling fra 2015-2020
- Antal borgere i behandling pr. 31-12-2020,
- Antal borgere i behandling fordelt på alder
- Antal borgere i behandling fordelt på køn
- Antal nyindskrevne og udskrevne borgere pr. år fra 2016-2020
- Antal udskrevne borgere pr. 2016-2020
- Behandlingsvarighed for borgere, der er udskrevet i 2020
- Andelen af borgere, der efter endt behandling vender tilbage til hhv. alkoholbehandling eller stofbehandling inden 12 måneder.
- Antal borgere i døgnbehandling 2016-2020
- Udvikling i udgifter til døgnbehandling 2016-2020

Derefter følger nøgletal for forsorgshjem.

Regnskab sammenlignet med budget.

Udvikling i årsresultat.

Budgetmæssige konsekvenser

Bilag

Årsrapport 2020 - 29.04.21 - Endelig version

Punkt 3: Høring: Afrapportering magtanvendelser Psykiatri- og Handicap og Ældreområdet

00.15.00-P00-1-20

Beslutning

Hørringsvar:

Høringsrapporten blev drøftet, der er tilfredshed med afrapporteringen. Læring af magtanvendelse blev drøftet samt de dilemmaer der er i forbindelse med de nye regler.

Helle Mathiasen, Jannie Rasmussen og Birthe Sørensen deltog ikke pga. afbud.

Henrik Engedahl deltog som suppleant for Birthe Sørensen.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 17. maj 2021

Handicaprådet 1. juni 2021

Sundheds- og Omsorgsudvalget 10. juni 2021

MED-Ældre 31. august 2021

MED-Psykiatri- og Handicap 1. september 2021

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Psykiatri- og Handicapchefen indstiller, at

- Handicaprådet afgiver hørringsvar på afrapporteringen om magtanvendelser 2020.

Sagsfremstilling

Resumé

Oversigt:

I henhold til serviceloven, skal Sundheds- og Omsorgsudvalget hvert år have fremlagt alle magtanvendelser fra det foregående år. Forud for behandling i Sundheds- og Omsorgsudvalget sendes afrapporteringen i høring i henholdsvis Ældrerådet og Handicaprådet. Efter behandling i Sundheds- og omsorgsudvalget sendes Afrapporteringen til orientering i Med-Ældre og Med-Psykiatri- og Handicap. I det følgende vil blive beskrevet:

- Hvorfor er det i særlige tilfælde tilladt at anvende magt?
- Hvordan arbejdes der med at nedbringe antallet af magtanvendelser?
- Hvilke typer af magtanvendelser kan anvendes under bestemte forudsætninger?

- Magtanvendelser 2020 i Psykiatri - og Handicap og Sundhed og Ældre
- Nye regler for magtanvendelse – hvordan er der arbejdet med dem på Psykiatri- og handicapområdet? Samt gennemsyn af procedure på Psykiatri- og handicapområdet i lyset af dokumentaren 'Nødråb fra børnehjem'
- Nye regler for magtanvendelse – hvordan er der arbejdet med dem på Ældreområdet?

Hvorfor er det i særlige tilfælde tilladt at anvende magt:

Ethvert menneske har en grundlovssikret ret til at bestemme over eget liv og til at afvise tilbud om hjælp og støtte - uanset om han eller hun har nedsat funktionsevne eller ej. Der kan imidlertid opstå situationer, hvor den enkeltes ret til at bestemme kan betyde, at borgeren udsætter sig selv eller andre for fare, eller oplever betydelig tab af værdighed. I sjældne tilfælde er en ekstra pædagogisk indsats ikke tilstrækkelig til at opnå den nødvendige sikkerhed eller til at overholde omsorgspligten. I den sammenhæng giver lovgivningen mulighed for at anvende magt, hvis magtanvendelsen er så kortvarig og skånsom som mulig og følges op af initiativer, der efterfølgende kan gøre borgeren/borgerne trygge igen.

Formålet med lovgivningen er at styrke retssikkerheden for borgerne og personalet ved at udstikke retningslinjerne for magtanvendelser. Derudover er formålet også at understøtte udviklingen af det faglige eller pædagogiske arbejde ved efterfølgende i indberetningerne at efterspørge overvejelser om, hvordan eksempelvis pædagogik kan bruges i stedet for magt.

Hvordan arbejdes der med at nedbringe antallet af magtanvendelser:

Begge politikområder arbejder løbende på at nedbringe antallet af magtanvendelser igennem deres følgegrupper, der skal sikre, at alle indberetninger registreres og vurderes på baggrund af lovgivningen. Derudover skal de give feedback på det faglige eller pædagogiske arbejde i forbindelse med, at en magtanvendelse har fundet sted. Kommunerne vælger selv deres måde at arbejde med indberetningerne. Det betyder, at nogle kommuner har valgt ikke at forholde sig til de indberetninger, der kommer fra andre kommuner. I opgørelsen for 2020 gælder det i 1 tilfælde i Psykiatri- og Handicap. I Ikast-Brande Kommune forholder vi os til alle indberetninger fra andre kommuner.

Hvilke typer af magtanvendelser kan anvendes under bestemte forudsætninger:

1. januar 2020 trådte nye magtanvendelsesregler i kraft, som gav udvidede beføjelser og gjorde flere af mulighederne mere lempelige. I reglerne sondres der imellem om den psykisk nedsatte funktionsevne er medfødt eller erhvervet og fremadskridende. Sidstnævnte giver yderligere udvidede beføjelser. Som noget nyt, er der derudover bestemte handlinger, der ikke længere karakteriseres som magtanvendelser, og kan foretages uden registrering og indberetning.

Områder der med de nye regler ikke karakteriseres som magtanvendelser, og som ikke skal registreres og indberettes:

- Husorden:
Tilbud (efter serviceloven) må udarbejde en vejledende husorden, der udstikker regler og retningslinjer for ophold på bo- eller dagtilbuddets fællesarealer. Husordenen skal udarbejdes sammen med borgere og pårørende. Husordenen kan ikke danne grundlag for magtanvendelser eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten, og indeholder derfor ikke rettigheder til at sanktionere eventuelle 'brud' på husordenen.
- Fysisk Guidning:
Hvis personalet (som et led i omsorgen for at sikre tryghed og trivsel) forgæves har forsøgt at løse en situation fagligt eller pædagogisk, må personalet lægge en arm på borgeres skuldre for at vise, at personalet ønsker at borger skal følge med. Fysisk guidning må ikke indeholde fastholdelse.
- Tryghedsskabende velfærdsteknologi uden forudgående afgørelse på demensområdet.
Personalet kan anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi for at sikre en persons tryghed, værdighed og omsorg. Dette kan anvendes uden registrering og indberetning hvis den pågældende borger, fremtidsfuldmægtige (en person der varetager personens interesser, når fremtidsfuldmagten træder i kraft) eller værge ikke modsætter sig det.

Magtanvendelser som må foretages under visse omstændigheder, og som skal registreres og indberettes, omfatter nu:

- Afværgehjælp:
Personalet må kortvarigt fastholde eller føre en person væk fra en situation, når det er nødvendigt for at afværge, at vedkommende forårsager væsentlig ødelæggelse på indbo eller andre værdier. Det er en betingelse, at der er tale om fysiske genstande af betydelig økonomisk værdi eller affektionsværdi. Genstanden kan både tilhøre en anden eller borgeren selv. Afværgehjælp må besluttes og foretages på tilbud med det samme, og indberettes efterfølgende til orientering.
- Fastholdelse:
Ligesom tidligere er det fortsat lovligt at fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til sin bolig eller andet opholdsrum, når personen er til fare for sig selv eller andre. For voksne med demens el. lign. er der flere muligheder for at fastholde, herunder ved meget grænseoverskridende eller konfliktskabende adfærd, og med baggrund i, at

sikre en eller flere andre personer værdighed, tryghed og sikkerhed. Det kan eksempelvis anvendes hvis en borger, går ind i en anden borgers bolig, uden at vedkommende ønsker det. Fastholdelse må besluttes og foretages på tilbud med det samme, og indberettes efterfølgende til orientering.

- Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejnesituationer:
I udgangspunktet er det frivilligt om borgerne ønsker hjælp til personlig hygiejne. Ligesom tidligere kan personalet dog kortvarigt fastholde en borger, hvis det er nødvendigt for at sikre borgerens omsorg, sikkerhed og værdighed. Denne form for fastholdelse kan anvendes i følgende hygiejnesituationer: tandbørstning, barbering, hårvask, badning, håndvask, tøjskift, klipning af hår og negle, skift af bleer og bind, pleje af hud, fjernelse af madrester og andre genstande i kindpose, mundhule, øre og næse og almindelig sårpleje. Fastholdelse i personlige hygiejnesituationer må besluttes og foretages af tilbuddet første gang, men skal, hvis der er behov for yderligere magtanvendelser, søges om tilladelse hertil i kommunen. For borgere med demens er der flere muligheder for fastholdelse i hygiejnesituationer, idet der her ikke er en udtømmende liste for, hvilke hygiejnesituationer fastholdelse kan anvendes i. Her kan fastholdelse anvendes i alle hygiejnesituationer, hvis det er nødvendigt for at sikre personens omsorg, sikkerhed og værdighed. Ved fastholdelse i personlige hygiejnesituationer på demensområdet må magtanvendelsen besluttes og foretages på tilbud med det samme, og indberettes efterfølgende til orientering.
- Særlige døråbnere
Der kan ligesom tidligere anvendes særlige døråbnere, når det er absolut nødvendigt for at afværge at en eller flere borgere udsætter sig selv eller andre for at komme væsentligt til skade. Der må ikke anvendes egentlige aflåsningssystemer, men kun løsninger der forsinker passage. Alle der ikke kan betjene de særlige døråbnere, skal have den nødvendige hjælp til det, med mindre der er tale om en borger, hvor myndighed har truffet afgørelse om tilbageholdelse i bolig. Før Særlige døråbner kan anvendes, skal tilbuddet ansøge kommunen herom.
- Anvendelse af stofselser
Der kan ligesom tidligere anvendes bløde stofselser til fastspænding af borger for at forhindre fald, der kan resultere i væsentlig personskade, som fx brækkede lemmer, kraniebrud, hjernerystelse, tabte eller løse tænder. Det må ikke anvendes til at begrænse borgerens mobilitet, hvis borgeren fx er utryk eller vandrer hvileløst omkring. Før stofselser kan anvendes, skal tilbuddet ansøge kommunen herom.
- Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi:
Idet teknologiområdet udvikler sig løbende, er der som noget nyt på nationalt niveau, nedsat et udvalg for tryghedsskabende velfærdsteknologi, som mindst en gang om året udarbejder en indstilling til social- og indenrigsministeriet om, hvilke former for tryghedsskabende velfærdsteknologi der kan anvendes efter reglerne om magtanvendelse. Formålet med at bruge denne form for teknologi er at understøtte borgernes bevægelsesfrihed, omsorg, værdighed, tryghed og sikkerhed. Af tilladte former for velfærdsteknologi er eksempelvis ind- og udgangsalarmer, fald- og anfalds alarmer og lokaliserings- og sporingssystemer. Før tryghedsskabende velfærdsteknologi kan anvendes, skal tilbuddet ansøge kommunen herom.
På demensområdet er der dog, som beskrevet tidligere, mulighed for at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi uden at det karakteriseres som magtanvendelse. Her beslutter tilbuddet, om der kan anvendes tryghedsskabende velfærdsteknologi. Det forudsætter dog at borgeren med demens, dennes værge eller fremtidsfuldmægtig ikke modsætter sig.
- Låsning og sikring af ydredøre og vinduer:
Som noget nyt kan kommunalbestyrelsen give tilladelse til at ydredøre eller vinduer til en borgers bolig på botilbud må låses i op til 12 mdr., hvis der er risiko for at borgeren forlader sin bolig og derved udsætter sig selv eller andre for fare. Der skal altid være mindst 1 uaflåst dør i borgerens bolig af hensyn til at kunne færdes frit og af hensyn til brand. Aflåsningen må ikke omfatte døre mellem borgers bolig og botilbuddets indendørs fællesarealer. Før låsning og sikring af ydredøre og vinduer kan anvendes, skal tilbuddet ansøge kommunen herom.
- Optagelse i botilbud uden samtykke:
Hvis det er absolut påkrævet, for at borgeren kan få den nødvendige hjælp, og personen udsætter sig selv for væsentlig personskade og hjælpen ikke kan gives i den nuværende bolig, er det muligt at flytte borgeren med tvang, hvis borgere modsætter sig flytning eller ikke kan give et gyldigt samtykke hertil. Flytning uden samtykke er et meget vidtgående indgreb i selvbestemmelsesretten og sker kun undtagelsesvist. Familieretshuset træffer afgørelse herom efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. Det er dog muligt at flytte en borger med demens, der mangler evnen til at give informeret samtykke og som ikke modsætter sig det ind i et bestemt botilbud, når dennes fremtidsfuldmægtige eller værge tiltræder beslutningen. Det er en forudsætning at ophold i et botilbud er nødvendigt for at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og at det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være det mest hensigtsmæssige for den pågældende. Selve flytningen skal indberettes som magtanvendelse.

Idet paragrafferne for magtanvendelse har ændret sig. Kan der kun vises historik ift det samlede antal magtanvendelser. De resterende tabeller vil kun vise tal for 2020.

Magtanvendelser 2020 i Psykiatri - og Handicap og Sundhed og Ældre

Magtanvendelser 2020 Psykiatri- og Handicap

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Magtanvendelser (akutte)	54	50	32	58	69	49
Ansøgning om tilladelse til magtanvendelse	2	10	2	2	0	1
I alt antal indberetninger	56	60	34	60	69	50

-ovenstående er antal indberetninger inkl. IBK-borgere i andre kommuner.

I 2020 er der indberettet 50 magtanvendelser. Af ovenstående er 3 vurderet foretaget uden hjemmel. Disse omhandler 1 medicingivning med tvang og 2 fastholdelse i forbindelse m med coronatest og anden sundhedsfaglig test. 1 indberetning er ikke vurderet af ekstern kommune, som er borgerens handlekommune. Af de 50 indberetninger vedrører de 29 en enkelt borger, som er placeret på et tilbud uden for kommunen. Alle indberetninger, bortset fra 2, har overholdt tidsfristen for indberetning som lovgivningen foreskriver.

	2016	2017	2018	2019	2020
Magtanvendelser (akutte)	4	9	7	25	16
Ansøgning om tilladelse til magtanvendelse	5	2	0	3	3
Flytning uden samtykke*					7
I alt antal indberetninger	9	11	7	28	26

*Der er sket ændringer i regelsættet med den nye lovgivning 2020.

Der ses i tabel 2 at antallet af magtanvendelser er 26 for 2020, altså næsten det samme som i 2019. Stigningen i 2019 kunne forklares med at det handlede om akut fastholdelse i hygiejnesituationer hos én enkelt borger. Det har også været gældende i 2020.

Type af magtanvendelse	2020
Afværgehjælp	0
Fastholdelse	48
Fastholdelse i personlige hygiejnesituationer	2
Særlige døråbnere	0
Anvendelse af stofselser	0
Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi	0
Låsning og sikring af ydre døre og vinduer	0
Optagelse i botilbud uden samtykke	0
Andet	1
I alt	50

I ovenstående tabel ses fordelingen af magtanvendelser på paragraffer. Overskriften 'andet' dækker over en fastholdelse i forbindelse med at en borger skulle testes for Corona. Dette er der ikke hjemmel til. Fastholdelsen i en hygiejnesituation omhandler en ansøgning om fastholdelse i forbindelse med negleklip, hvor en borgers negle var groet over blommen på tærne. Der gives en opsummering af magtanvendelserne der omhandler fastholdelse i forbindelse med tabellen, hvor magtanvendelserne er fordelt på tilbud.

Tabel 4: Antallet af magtanvendelser fordelt på type af magtanvendelser Ældre

Type af magtanvendelse	2020
Afværgehjælp	0
Fastholdelse	5
Fastholdelse i personlige hygiejnesituationer	11
Særlige døråbnere	0
Anvendelse af stofseleer	0
Låsning og sikring af ydredøre og vinduer*	2
Optagelse i botilbud uden samtykke	7
Andet	0
I alt	25

*Der har været 3 ansøgninger om godkendt magtanvendelse. Det er kun de 2 af ansøgningerne der er imødekommet

** Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi fremgår ikke af ovenstående, idet der ikke er tale om magtindgreb for målgruppen med demens.

Langt hovedparten af magtanvendelserne på ældreområdet, der har fundet sted i 2020 vedrører akut fastholdelse i hygiejnesituationer hos én enkelt borger. Der har været tale om at sikre omsorgen for den pågældende borger. Faglig følgegruppe har løbende været i kontakt med ledelsen på stedet for at følge situationen og tiltagene hen mod at undgå magtanvendelse.

Borger er nu afgået ved døden.

Der har i 2020 været 5 magtanvendelser med fastholdelse, hvor der er lovhjemmel til at tilbageholde eller føre en person tilbage til boligen, hvis personen er til fare for sig selv eller andre.

De 4 indberetninger har drejet sig om den samme person, der har også her været tæt dialog mellem plejecenteret og faglige følgegruppe, med sigte på at undgå magtanvendelse. Borger er nu afgået ved døden.

I forhold til låsning og sikring af ydredøre og vinduer, har det handlet om sikring af vindue og altandør. Faglig følgegruppe følger op med plejecentrene, da godkendelsen er en tidsbegrænset periode.

Der ses 7 indberetninger om optagelse i botilbud uden samtykke. Det er i situationer, hvor en borger med demens flytter i en plejebolig, og hvor borgeren ikke kan give et informeret samtykke.

I de situationer arbejder plejecentrene, personale og familie tæt sammen om at sikre en så god indflytning som muligt, så borgeren oplever, det er godt og ikke modsætter sig at flytte. Hvilke tiltag der er arbejdet med inden flytningen, under flytningen og lige efter flytningen beskrives i indberetningen til den faglige følgegruppe. Borgerens reaktioner og adfærd beskrives også.

Følgegruppen vurderer, at antallet er forventelig, da mange borgere har demens i moderat til svær grad, når de flytter i en plejebolig.

Table 5: Antal indberettet magtanvendelser pr. tilbud i 2017 til 2020, Psykiatri- og Handicap

Antal Indberettet magtanvendelser	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tilbud						
Bellisbo/Bellisparken	2	1	1	1	0	2
Brande Åcenter	0	19	6	0	6	2
Marielund	0	3	2	1	0	2
Bøgehusene	28	13	17	13	16	7
Skovbjergparken	15	3	0	4	3	2
Socialpsykiatriskcenter Nord	0	0	0	0	1	4
Socialpsykiatriskcenter Syd	3	3	0	0	0	2
Lundgården (Dagtilbud)	0	1	0	0	0	0
Regnbuen (Dagtilbud)	0	0	0	0	0	0
Garland (Dagtilbud)	0	0	0	0	0	0
Startboligerne	0	0	1	0	0	0
Tilbud uden for kommunen, hvor IBK borgere er bosat	8	7	7	41*	43**	29***
I alt	56	50	34	60	69	50

*De 31 vedrører en specifik borgersag.

** De 37 indberetninger vedrører en specifik borgersag.

*** Alle 29 indberetninger vedrører den samme borgersag.

I ovenstående tabel ses fordelingen af magtanvendelser per tilbud. I de samlede antal indberetninger er der sket et fald siden sidste år. Hoveddelen af magtanvendelserne er foretaget på et eksternt tilbud, og vedrører en konkret borger med udadreagerende adfærd. Magtanvendelserne i form af fastholdelse er fortrinsvis sket i forbindelse med håndtering af borgers vredesudbrud og udadreagerende adfærd over for personale. Følgegruppen har løbende været i dialog med stedet omkring nedbringelse af magtanvendelserne, og der er sket et fald på 8 magtanvendelser sammenlignet med sidste år. Myndighed følger udviklingen, og vurderer løbende, om der er behov for at foretage ændringer i borgerens sag.

Nye regler for magtanvendelse – hvordan er der arbejdet med dem på Psykiatri- og handicapområdet? Samt gennemsyn af procedure på Psykiatri- og handicapområdet i lyset af dokumentaren 'Nødråb fra børnehjem'

Følgegruppen for magtanvendelse på Psykiatri- og handicapområdet deltog november 2019 i et webinar, afholdt af SL, om de nye magtanvendelsesregler som trådte i kraft januar 2020. Webinaret blev efterfølgende tilgængelig på video til deling med området. I december 2019 blev de nye magtanvendelsesregler behandlet på et ledermøde med henvisninger til socialstyrelsens undervisningsmateriale i de nye regler. I februar 2020 blev afholdt et oplæg om de nye magtanvendelsesregler ved Sociolog Anne Skov for centerledere, teamledere og følgegruppen for magtanvendelser. Herefter har ledelsen haft ansvar for implementeringen i resten af organisationen.

I marts 2021 har TV2 vist dokumentaren 'Nødråb fra børnehjem', der beskriver kritisable forhold for børn som bliver anbragt på danske børneinstitutioner. Dokumentaren sætter fokus på manglende kendskab til magtanvendelsesreglerne, manglende og kritisabelt niveau af faglighed til håndteringen af de mest udsatte grupper, udeladelse af indberetninger og forråelse af personale på tilbud. Samtidigt sættes der fokus på de Sociale Tilsyns manglende handling ift at lukke kritisable tilbud.

I lyset af dokumentaren vil Psykiatri- og Handicap gennemse de procedurer der er internt i forhold til borgere, der er placeret på eksterne tilbud. Dette med henblik på at afsøge, om området kan gøre mere for at sikre, at lignende ikke sker på Psykiatri- og Handicapområdets eksterne tilbud, hvor områdets ikke har den samme indflydelse i form af eks. undervisning af personale i etik og forebyggelse af forråelse.

Området har internt i kommunen planer om afviklingen af en workshop i 2021 sammen med ældreområdet, der skal sætter fokus på forebyggelse af forråelse på vores tilbud, for netop at forebygge lignende situationer på Psykiatri- og Handicap- og ældreområdet. Derudover følger Psykiatri- og Handicapområdets følgegruppe løbende indberetningerne om magt, og har både internt og eksternt et særligt fokus på den pædagogiske sparring.

Nye regler for magtanvendelse – hvordan er der arbejdet med dem på Ældreområdet?

Faglig følgegruppe for magtanvendelse på ældreområdet deltog november 2019 på en temadag om de nye magtanvendelsesregler. Temadagen var arrangeret af Socialstyrelsen. Faglig følgegruppe deltager løbende i regionale netværksmøder for magtanvendelse, hvilket har haft stor værdi i forhold til at drøfte reglerne nærmere.

De nye regler har betydet at ledere og nøglepersonerne er blevet undervist i de nye regler på magtanvendelsesområdet.

Lederne er på deres årlige temadag på demensområdet blevet undervist i regler og principper for brug af magtanvendelsesreglerne. I undervisningen indgik materiale og videoer fra Socialstyrelsen.

Nøglepersoner for demens er ligeledes blevet undervist i reglerne. Magtanvendelsesreglerne har således været et tema på møderne i 2020. Ud over undervisning i regler og principper for magtanvendelse, er der undervist i at lave faglig forebyggende handleplaner.

Styregruppen vedrørende demensstrategien har besluttet at undervisning af øvrige medarbejdere skal foregå lokalt, når en konkret problematik opstår. Lokallederne kan invitere udviklingskonsulent for demensområdet til at undervise i magtanvendelsesreglerne og drøfte konkrete problematikker og situationer. Nøglepersoner for demens skal også deltage i disse møder.

Budgetmæssige konsekvenser

Punkt 4: Handicaprådet sammensætning til kommende valgperiode 2022-2025

27.69.48-3-20

Beslutning

Trine orienterede kort om baggrunden for punktet.

Handicaprådet anbefaler følgende politiske repræsentation i Handicaprådet i den kommende byrådsperiode: Arbejdsmarkedsområdet, det specialiserede børneområde og det specialiserede voksenområde. Det anbefales, at den administrative repræsentation følger den politiske repræsentation. Administrationen udarbejder en sag til byrådets behandling.

Helle Mathiasen, Jannie Rasmussen og Birthe Sørensen deltog ikke pga. afbud.

Henrik Engedahl deltog som suppleant for Birthe Sørensen.

Behandlingsforløb

Handicaprådet 1. juni 2021

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Handicaprådet, 12. november 2020, pkt. 6:

Udsættes til næste møde.

Indstilling

Formanden indstiller, at

- Handicaprådet drøfter rådets sammensætning.
- Handicaprådet sender rådets ønsker til sammensætningen videre til Byrådet forud for kommende valgperiode.
- Handicaprådet ønsker en tilbagemelding fra Byrådet om hvor vidt deres ønsker godkendes.

Sagsfremstilling

Jævnfør beslutning på Handicaprådsmødet den 10. juni 2020 punkt 4 har Handicaprådet ytret ønske om vedtægtændring af rådets sammensætning. Ved nærmere drøftelser med forvaltningen er dette blevet ændret til, at Handicaprådet sender deres ønske til rådets sammensætningen videre til Byrådet med henblik på en ny sammensætning i valgperiode 2022-2025.

Baggrund

Som Handicapråd har vi brug for den tætte dialog med de forskellige udvalg, hvis områder vi tit har på dagsordenen i Handicaprådet. Derfor har vi, som repræsentanter for Danske Handicaporganisationer (DH) de sidste 2 år, udtrykt et ønske om at få suppleret Handicaprådet med fx en repræsentant fra Børne- og Undervisningsudvalget.

Repræsentanterne fra DH ønsker derfor en drøftelse i Handicaprådet om, hvilke fagudvalg der ønskes repræsenteret i rådet i kommende valgperiode.

Handicaprådet er opmærksomme på at fagudvalgenes sammensætning til ny valgperiode kan ændres.

Budgetmæssige konsekvenser

Bilag

Vedtægter - godkendt i byrådet den 15-03-2010

Punkt 5: Etablering af Tilgængelighedsudvalg

27.69.48-3-20

Beslutning

Det blev besluttet ikke at oprette et tilgængelighedsudvalg. Der følges op på et aftalt møde mellem Teknisk Forvaltning og DH, der er blevet udskudt med begrundelse i COVID-19.

Helle Mathiasen, Jannie Rasmussen og Birthe Sørensen deltog ikke pga. afbud.

Henrik Engedahl deltog som suppleant for Birthe Sørensen.

Behandlingsforløb

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Formanden indstiller, at

- Handicaprådet drøfter etablering af et Tilgængelighedsudvalg.
- anbefaler hvor Tilgængelighedsudvalget skal organiseres.
- Handicaprådet sender punktet videre til behandling i Byrådet.

Sagsfremstilling

Repræsentanterne fra DH har tidligere ønsket oprettelse af et Tilgængelighedsudvalg i Ikast-Brande Kommune. DH ønsker derfor at Handicaprådet drøfter oprettelsen, samt sender punktet videre til behandling i Byrådet. Tilgængelighedsudvalget ønskes oprettet ved næste valgperiode, dvs. 2022-2025.

Handicaprådet skal også drøfte hvor de vil anbefale at Tilgængelighedsudvalget placeres organisatorisk.

DH har undersøgt Tilgængelighedsudvalg i andre kommuner, og kan konstatere at mange kommuner allerede har sådan et udvalg.

Formålet med et Tilgængelighedsudvalg er at fremme indsatsen på tilgængelighed i Ikast-Brande Kommune. Tilgængeligheden omfatter både fysisk, psykisk og intellektuel funktionsnedsættelse. Tilgængelighed handler om at tilpasse omgivelserne og tilrettelægge aktiviteter og systemer, så mennesker med handicap også kan få fuldt udbytte af dem. Det offentlige rum skal være tilgængeligt for alle.

Tilgængelighedsudvalget kan fx have særligt fokus på:

- IT og kommunikationsområdet.
- offentlige transportmidler, fx busser og tog
- skiltning i det offentlige rum.
- bygninger og bygningsnære arealer såsom veje, fortove, fortovs op- og nedkørsler, parker, parkeringspladser, grønne områder, naturstier, strandarealer mv.

Budgetmæssige konsekvenser

Punkt 6: Delt formandsskab i Handicaprådet

27.69.48-3-20

Beslutning

Handicaprådet drøftede delt formandsskab, og gør ikke yderligere på den baggrund. Det er bl.a. en bekymring for inhabilitet, der blev drøftet. Efter sommerferien evalueres samarbejdet i Handicaprådet, og her vil der blive sat fokus på det generelle samarbejde mellem DH og den politiske repræsentation i den forgangne periode.

Helle Mathiasen, Jannie Rasmussen og Birthe Sørensen deltog ikke pga. afbud.

Henrik Engedahl deltog som suppleant for Birthe Sørensen.

Behandlingsforløb

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Formanden indstiller, at

- Handicaprådet drøfter delt formandsskab.
- Handicaprådet anbefaler vedtægtsændringen til Byrådet med henblik på igangtrædelse fra ny valgperiode 2022-2025.

Sagsfremstilling

Bestyrelsen fra DH Ikast-Brande har indsendt et ønske om at formandsskabet i Handicaprådet organiseres anderledes. Der er et ønske om at del formandsposten blandt 2 repræsentanter fra DH samt at næstformandsposten overgår til et byrådsmedlem.

Ved at dele formandsskabet vil Handicaprådet opnå følgende:

- Et bedre sammenhængskraft
- Tættere på udvalgene
- Dele arbejdsmængden

Ændringen undersøges af "Den gode praksis" som det centrale handicapråd samt KL har udarbejdet.

Handicapråd, Den gode praksis side 12:

Trekløveret - Et vigtigt omdrejningspunkt i handicaprådet er ”trekløveret” i form af formand, næstformand og sekretariat. Oftest består formandskabet af hhv. en politiker fra kommunalbestyrelsen og en handicaprepræsentant. Trekløverets samarbejde omkring forberedelse af og opfølgning på møder, udarbejdelse af dagsorden samt koordinering mellem og under møderne er afgørende for et godt samspil i rådet generelt.

Budgetmæssige konsekvenser

Bilag

Handicapraad-den-gode-praksis-2018

Punkt 7: Forvaltningens samarbejds møder med handicaporganisationer

27.69.48-3-20

Beslutning

Handicaprådet har drøftet indstillingen. Det blev besluttet, at DH vender tilbage efter en intern drøftelse af behovet for information.

Der var opbakning om en afrapportering ind i Handicaprådet om generel orientering, men med kriterier om hvad der skal drøftes.

Helle Mathiasen, Jannie Rasmussen og Birthe Sørensen deltog ikke pga. afbud.

Henrik Engedahl deltog som suppleant for Birthe Sørensen.

Behandlingsforløb

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Formanden indstiller, at

- Handicaprådet drøfter rådets deltagelse på forvaltningens samarbejds møder med handicaporganisationerne.
- Handicaprådet sender deres forespørgsel til forvaltningen.

Sagsfremstilling

Repræsentanterne fra DH ønsker at Handicaprådet drøfter et forslag om deltagelse at et enkelt rådsmedlem (primært et DH medlem) i dialogmøder/samarbejds møder mellem forvaltningen og handicaporganisationerne.

DH kan se en lang række fordele i deres deltagelse på møderne, fx

- For at sikre synergi og inddragelse af de frivillige i Handicaprådet om emner på disse møder, sammen med forvaltning, politikere og DH repræsentanter i Handicaprådet.
- For at styrke Danske Handicaporganisationer og Handicaprådets viden og rådgivning om emner som lokale handicapforeninger finder vigtigt.
- Et forbedret samarbejde mellem forvaltning, politikere og Danske Handicaporganisationers repræsentanter i Handicaprådet.
- For at gøre Handicaprådets arbejde mere synligt.

Budgetmæssige konsekvenser

Punkt 8: Samarbejde mellem Handicaprådet og forvaltningen

27.69.48-3-20

Beslutning

Evaluering igangsættes efter sommerferien. Evalueringen skal se nærmere på samarbejdet i den forgangne periode og tage stilling til, hvilke anbefalinger der er til samarbejdet i næste byrådsperiode. Det er tidligere aftalt, at der indkaldes til et ekstra møde dedikeret til evaluering ud fra et fælles afsæt. Formandskabet forbereder dette forud for evalueringsmødet.

Helle Mathiasen, Jannie Rasmussen og Birthe Sørensen deltog ikke pga. afbud.

Henrik Engedahl deltog som suppleant for Birthe Sørensen.

Behandlingsforløb

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Formanden indstiller, at

- Handicaprådet drøfter hvordan nuværende valgperiode skal evalueres.

Sagsfremstilling

På foranledning af tidligere drøftelser omkring evaluering af Handicaprådets samarbejde med forvaltningen, ønskes der en drøftelse i rådet om hvordan denne evaluering skal forløbe.

Evalueringen skal både give et billede af hvad der har fungeret godt i indeværende valgperioden, samt hvilke forbedringer der skal gøres til kommende valgperiode.

Evaluering kunne fx omhandle:

- Rammen for opstart af et nyt Handicapråd.
- Afklaring af roller
- Afklaring af opgaver
- Forventningsafstemning både blandt rådets medlemmer, til forvaltningen samt fagudvalgene.
- Pressen - fx mere synlighed.

Evalueringen bliver afholdt som et særskilt evalueringsmøde inden det kommende valg i november.

Budgetmæssige konsekvenser

Punkt 9: Orientering til Handicaprådet

27.69.48-3-20

Formanden

Orientering om tiltag i Brande Skytteforening.

Drøftelse af, hvor man tager kontakt, når man har spørgsmål til tilgængeligheden. Det er via direkte kontakt til de frivillige organisationer, og også muligt at tage kontakt til Frivilligcenter Ikast for at få yderligere information.

Øvrige udvalgsmedlemmer

Dialogmødet på Psykiatri og Handicapområdet er flyttet til den 22. september 2021.

Status på COVID19.

Status på processen af Struktur- og Udviklingsplan.

Direktør

Punkt 11: Lukket:

00.00.00-A00-50-21

Punkt 12: Lukket:

00.00.00-A00-53-21

Punkt 13: Lukket:

00.00.00-A00-44-21